gemeente Weststellingwerf

Informatieve raadsbijeenkomst
Aanpak jeugdoverlast – Veilig opgroeien

22 september 2026

gemeente Weststellingwerf

AANLEIDING EN PROGRAMMA

- Waar hebben we het vanavond over
- Wat doen we
- Wat gaan we nog meer doen

WAAR HEBBEN WE HET OVER

gemeente Weststellingwerf

Jeugdoverlast =

- gedrag in de openbare ruimte door jongeren tot ongeveer 23 of 25 jaar dat door omwonenden en andere voorbijgangers als hinderlijk, schadelijk of onveilig wordt ervaren.
- Het beïnvloedt de leefbaarheid in een dorp of wijk negatief.

Definitie volgens Nederlands Jeugdinstituut

WAAR HEBBEN WE HET OVER

gemeente Weststellingwerf

Overlastgevend gedrag speelt zich vaak af in het grensgebied tussen hinderlijk gedrag dat niet strafbaar is, en strafbaar gedrag dat niet altijd bestraft wordt. Bij het strafbare gedrag gaat het vooral om lichte vormen van regelovertredingen zoals overtredingen van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) voor de openbare orde.

Gedrag dat als overlast wordt ervaren, is niet per definitie gedrag is dat de groep zelf zo ervaart of bedoelt.

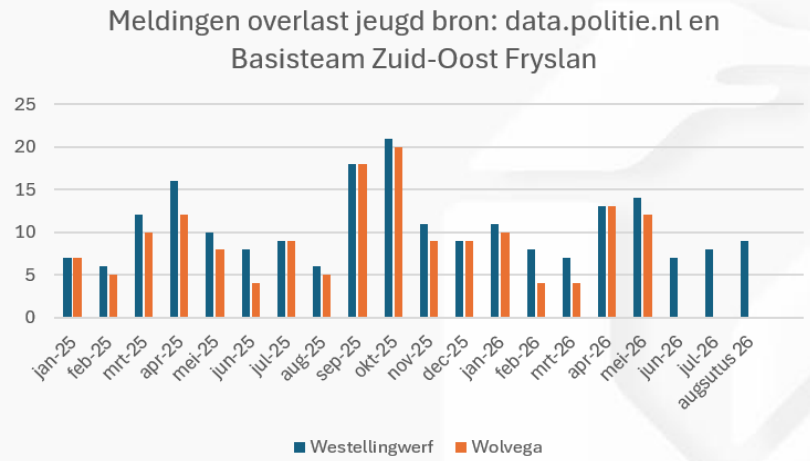
Definitie volgens Nederlands Jeugdinstituut

WAAR HEBBEN WE HET OVER

gemeente Weststellingwerf

Soorten groepen rondhangende jongeren Nederlands Jeugdinstituut	Aanvaardbaar rondhangende jongeren
	Hinderlijke overlastgevende jongeren
	Overlastgevende jongeren
	Criminele jongeren

WAAR HEBBEN WE HET OVER

Deze dia is aangepast ten behoeve van publicatie

- Tijdens de bijeenkomst zijn de cijfers op dia 6 en 7 naast elkaar gepresenteerd.
- De toelichting die mondeling is gegeven bij de cijfers is toegevoegd aan de dia.

Toelichting:

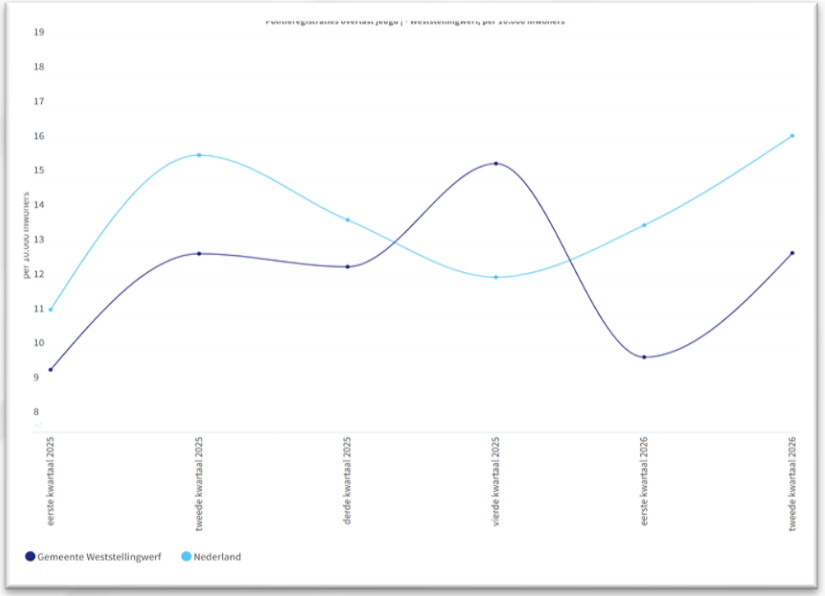
- Overzicht van overlastmeldingen jeugd gemeente Weststellingwerf (blauwe kolom) en Wolvega (oranje kolom).
- Ingezoomd op Wolvega, omdat de aanleiding voor deze bijeenkomst met name gelegen is incidenten die hebben plaatsgevonden in Wolvega (vlonderbrand en vernielingen parktuin) + overlastmeldingen centrum Wolvega en Plaisierbosch.
- Cijfers tonen aan dat meeste meldingen in Weststellingwerf betrekking hebben op Wolvega.
- Op dit moment zien we een stijging van overlastmeldingen jeugd in Noordwolde. Hier is aandacht voor.

WAAR HEBBEN WE HET OVER

gemeente Weststellingwerf

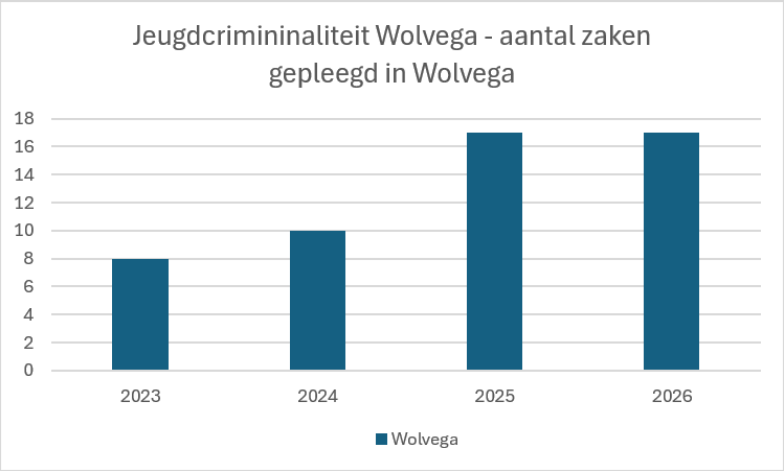
Deze dia is aangepast ten behoeve van publicatie
- Tijdens de bijeenkomst zijn de cijfers op dia 6 en 7 naast elkaar gepresenteerd.
- De toelichting die mondeling is gegeven bij de cijfers is toegevoegd aan de dia.

Toelichting:
- Waarstaatjegemeente.nl is een database (open bron) die gebruikt wordt door beleidsadviseurs om beeld te vormen – niet om vast te stellen dat het beter of slechter gaat dan het landelijk gemiddelde, maar om te toetsen of de lijn/trend afwijkingen vertoond. Een afwijking kan er op duiden dat specifieke zaken spelen die extra aandacht nodig hebben.
- De stijging in Q25 is opvallend en kan worden geduid. In deze periode was sprake van een grote overlastgevende jeugdgroep in het centrum van Wolvega. Hier is extra inzet op gepleegd met als resultaat dat deze groep in aantal en samenstelling niet meer zichtbaar is; deze groep is uiteengevallen.

WAAR HEBBEN WE HET OVER

gemeente Weststellingwerf

17 zaken = 10 incidenten

- Openlijke geweldpleging / geweldsmisdrijf
- Vernieling
- Overtreding gedragsaanwijzing

Deze dia is aangepast ten behoeve van publicatie

- Tijdens de bijeenkomst zijn de cijfers op dia 8 en 9 naast elkaar gepresenteerd.
- De toelichting die mondeling is gegeven bij de cijfers is toegevoegd aan de dia.

Toelichting:
De landelijke cijfers laten een daling in jeugdcriminaliteit zien. In Noord Nederland zien we een afwijkend beeld: het aantal zaken met betrekking tot jeugdcriminaliteit dat wordt aangedragen bij het Openbaar Ministerie stijgt. Dat geldt ook voor Weststellingwerf. Dit een zorgelijk beeld, waar in driehoeksverband (politie, OM en gemeente) extra aandacht voor is.

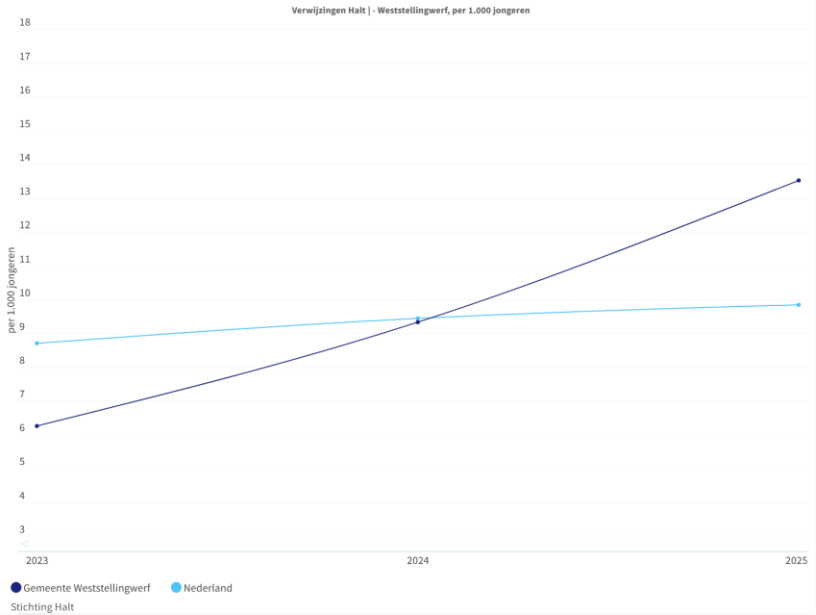
- Ingezoomd op Wolvega: 2026 (tot 21/9/2026) - 10 gebeurtenissen/incidenten, waarbij met betrekking tot 17 personen een zaak is aangemaakt bij het OM.

WAAR HEBBEN WE HET OVER

gemeente Weststellingwerf

Deze dia is aangepast ten behoeve van publicatie
- Tijdens de bijeenkomst zijn de cijfers op dia 8 en 9 naast elkaar gepresenteerd.
- De toelichting die mondeling is gegeven bij de cijfers is toegevoegd aan de dia.

Toelichting:
De stijging van het aantal Halt-verwijzingen wordt door de politie al volgt verklaard:
- Het aantal overtredingen/misdrijven waarvoor een Halt-verwijzing kan worden opgemaakt is uitgebreid.
- Het inzetten van de Halt-maatregel is eenvoudiger geworden.
- Voor Weststellingwerf geldt dat minder aandacht hoeft uit te gaan naar zwaardere misdrijven, waardoor meer capaciteit beschikbaar is voor het optreden tegen lichtere overtredingen/misdrijven waarvoor een Halt-verwijzing kan worden ingezet.
- Bron: waarstaatjegemeente.nl

WAT DOEN WE

gemeente Weststellingwerf

‘*Het voorkomen, verminderen of stoppen van jeugdoverlast kan nooit met alleen straffen of alleen praten*’

Preventie	Sociale basis	Verbinding Zorg en Veiligheid	Repressie

WAT DOEN WE - PREVENTIE

gemeente Weststellingwerf

Kansrijke Start

- Nu niet zwanger
- Voorbereiding op ouderschap
- Gericht op de 1e duizend levensdagen van een kind

Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO)

- Sinds 2024 aangesloten bij OKO
- Oprichten community rondom jongeren met ouders en ketenpartners

Gezonde Jeugd, Gezonde Toekomst (JOGG en NIX18)

- Gezonde alternatieven en gezonde leefstijl
- NIX18

WAT DOEN WE - PREVENTIE

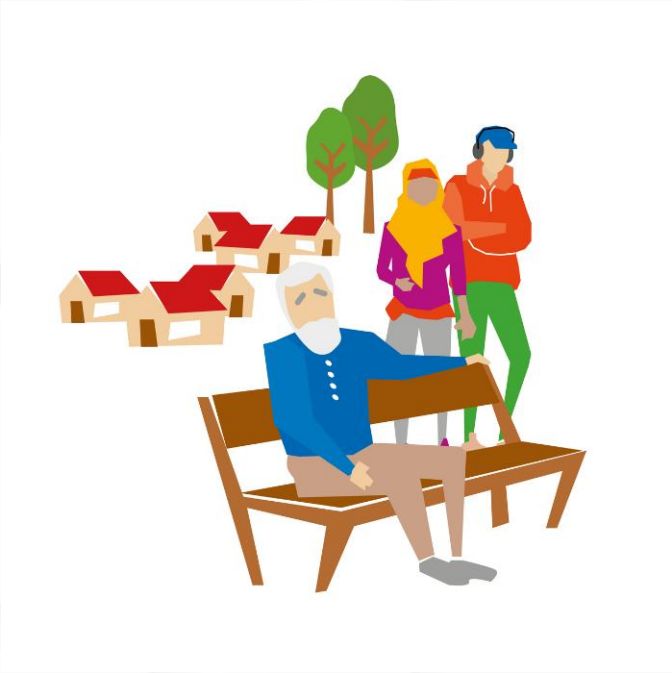
gemeente Weststellingwerf

Wat doen we al	Wat willen we nog meer gaan doen
✓ Nu niet zwanger ✓ Prenatale voorlichting ✓ Verzorgingsproducten Uitgifte Punten (VUPS) ✓ Ouder-Kind café ✓ Sport & Chill ✓ Jongerenwerk ✓ Buurtsportcoaches (pauze en naschoolse activiteiten op scholen) ✓ Schoolmaatschappelijk werk – Rots & water ✓ Praktijkondersteuner GGZ ✓ Pedagoog JGZ ✓ Homestart Humanitas ✓ NIX18 ✓ Whatsapp-kanaal Kansrijk Opgroeien Weststellingwerf	❑ Inzetten STORM-aanpak op middelbare scholen ❑ Bouwen een sterk lokaal team voor: versterken opvoedvaardigheden ouders (oa inzet Central Parenting), inzicht geven in ontwikkeltaken die elk kind doorloopt (normaliseren), sociaal netwerk gezinnen verbreden (oa inzet Central Parenting), aanbod talentontwikkeling en gelijke kansen voor scholen (verrijkte schooldag) ❑ Puber café

WAT DOEN WE – SOCIALE BASIS

gemeente Weststellingwerf

Opbouwwerk helpt inwoners mee te doen, mee te denken en mee te bouwen aan hun straat, buurt, wijk of dorp.

WAT DOEN WE – SOCIALE BASIS

gemeente Weststellingwerf

Inzet op Plaisierbosch – mei 2026 tot en met heden

Doel:
- Versterken van gemeenschapskracht
- Bevorderen van contact tussen omwonenden en jongeren

Door:
- Aanwezig in de wijk - zichtbaar en aanspreekbaar
- Verbinden van inwoners, jongeren en partners
- Uitgaan van behoeften van inwoners

WAT DOEN WE – SOCIALE BASIS

gemeente Weststellingwerf

Resultaat
De aanpak in Plaisierbosch is een concreet voorbeeld van opbouwwerk in de praktijk:

Luisteren naar bewoners, verbinding organiseren, samenwerken met partners en investeren in een sterke sociale basis.

Daarmee werken we niet alleen aan het verminderen van overlast, maar vooral aan een veerkrachtige wijk waarin inwoners zelf mede-eigenaar zijn van de oplossing.

WAT DOEN WE – SOCIALE BASIS

gemeente Weststellingwerf

Jongerenwerkers hebben contact met de jongeren in Weststellingwerf. Ze weten daardoor wat er leeft bij de jeugd. Ze behartigen hun belangen en stimuleren hun persoonlijke en sociale ontwikkeling.

JONGERENWERK_V2 (1) (1).mp4

WAT DOEN WE – SOCIALE BASIS

gemeente Weststellingwerf

(extra) Inzet jongerenwerk in het tegengaan en aanpakken van jongerenoverlast

Meer zichtbaarheid op straat

- Meer in contact met jongeren op straat – begeleiden en begrenzen
- Zorgen en spanningen eerder signaleren

Jongeren Op Straat overleg

- Signalen delen, trends bespreken, afspraken maken, acties uitzetten

Buitenactiviteiten in de zomer

- Extra buitenactiviteiten – jongeren positieve en veilige manier bieden voor ontmoeting, kwijt kunnen van energie en in contact komen met jongerenwerkers

Uitbreiding openingstijden Nexus

- 1 keer per maand extra open op zaterdag
- Wordt goed bezocht en voldoet aan behoefte

Protocol jongeren onder invloed

- Protocol biedt duidelijkheid voor jongeren, jongerenwerkers en samenwerkingspartners
- Zorgvuldig, eenduidig en veilig handelen
- Balans tussen stellen grenzen en passende ondersteuning

WAT DOEN WE – SOCIALE BASIS

gemeente Weststellingwerf

Resultaten (extra) inzet jongerenwerk

- Meer jongeren bereikt
- Preventie
- Ontmoeting – sociale inclusie
- Samenwerking met ketenpartners versterkt

gemeente
Weststellingwerf

Vragen

WAT DOEN WE – VERBINDING ZORG EN VEILIGHEID

gemeente Weststellingwerf

Jongeren Op Straat – overleg (JOS-overleg)

Doel: voorkomen, verminderen of stoppen van jeugdoverlast in de openbare ruimte.

Ketenpartners: boa's openbare ruimte, politie, jongerenwerk, procesregiseur zorg en veiligheid, adviseur openbare orde en veiligheid, VO scholen.

Door: hotspots (overlastlocaties) in kaart te brengen, beeldvorming en weging, afstemmen en organiseren inzet.

Uitgangspunt = integrale aanpak –> 'het voorkomen, verminderen of stoppen van jeugdoverlast kan nooit met alleen straffen of alleen praten' -> preventie, zorg en repressie

WAT DOEN WE – VERBINDING ZORG EN VEILIGHEID

gemeente Weststellingwerf

Overlast melden bij gemeente:
BuitenBeter app
info@weststellingwerf.nl
14 0561 (tijdens kantooruren)

Overlast melden bij de politie:
Spoed 112
Geen spoed, wel politie nodig 0900-8844 (ook voor contact met de wijkagent)

WAT DOEN WE – VERBINDING ZORG EN VEILIGHEID

gemeente Weststellingwerf

Opschalen problematische jeugdgroep

- Groepsscan maken (namenlijst) – actie politie en OM
- Aanpak prioriteren in driehoek (gemeente, Openbaar Ministerie, politie)
- Aanpak van problematische jeugdgroep wordt ondergebracht bij het Zorg- en Veiligheidshuis Fryslan (ZVHF)

ZVHF richt zich bij de aanpak van overlastgevende en criminele groepen op een geïntegreerde en domeinoverstijgende groepsaanpak. Hierin werken partners uit de strafrechtketen, de zorgketen en gemeenten intensief samen. Het doel is om complexe overlast, jeugdcriminaliteit en hardnekkige groepsdynamiek effectief te doorbreken.

WAT DOEN WE – REPRESSIE

gemeente Weststellingwerf

Repressief optreden bij jongerenoverlast houdt in dat handhavers en hulpdiensten **corrigerend, straffend of beperkend optreden** nadat er overlast of criminaliteit is gepleegd. Het doel is om direct een einde te maken aan de verstoring van de openbare orde en verdere escalatie te voorkomen

- Bekeuren en verbaliseren - Halt
- Strafrechtelijke vervolging
- Bestuurlijke maatregelen

WAT *KUNNEN* WE DOEN – REPRESSIE / INSTRUMENTEN

gemeente Weststellingwerf

Persoonsgericht	Groepsgericht	Gebiedsgericht
Burgemeestersbrief	Samenscholingsverbod	Veiligheidsrisicogebied
Stopgesprek – huisbezoek	Groepsverbod	(mobiel) Cameratoezicht
Reprimande – waarschuwing		
Gebiedsverbod (APV of Gemeentewet)		
Bevel aan ouders/verzorgers 12-minners		
Bekeuring / Halt-afdoening		
Strafrechtelijke vervolging		
Last onder dwangsom		

Aandachtpunten bij afweging:

- Proportionaliteit en subsidiariteit
- Kun je maatregel handhaven / uitvoerbaar
- Belang van jongere (internationaal verdrag van de rechten van het kind)

WAT GAAN WE NOG MEER DOEN

gemeente Weststellingwerf

Veiligheidsalliantie

Blijven investeren in verbinding Zorg & Veiligheid

Inzet 2 Fte extra BOA-capaciteit ‘27

Inzet 1 Fte extra jongerenwerker ’27

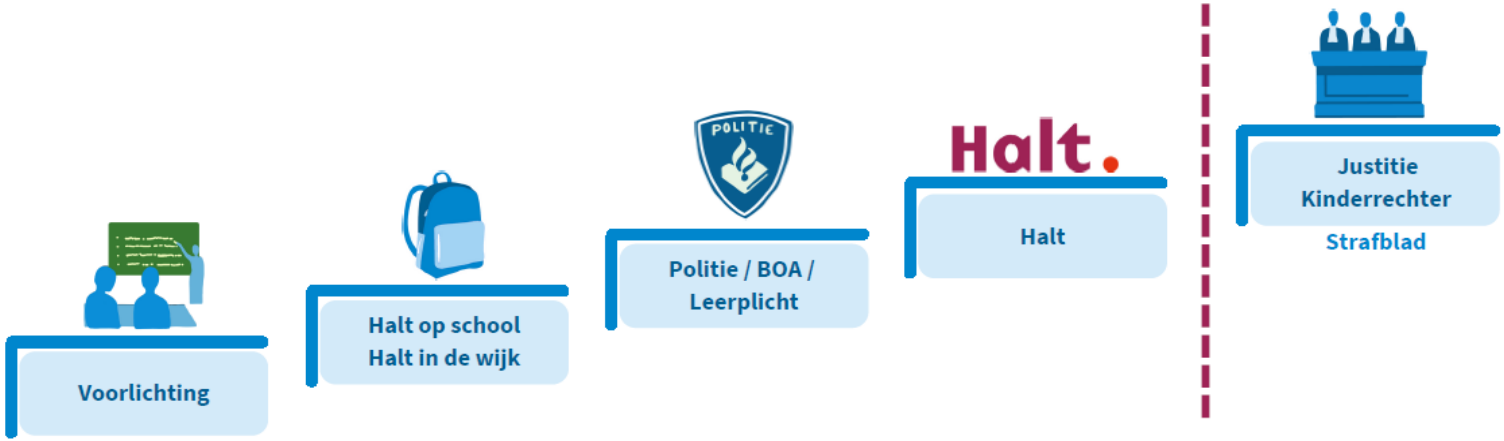
Uitwerken en aan de slag met coalitieakkoord

gemeente
Weststellingwerf

Vragen

PRESENTATIE

Door relatiemanager HALT
https://vimeo.com/744151590

gemeente
Weststellingwerf

AFRONDING

Dank voor uw aanwezigheid en bijdrage